

Posudek vedoucího vysokoškolské kvalifikační práce:

Název práce: Raně středověká hradiště ve východních Čechách

Autor práce: Antonín Šturm

Autor posudku: Petr Hejhal

Doporučuji k obhajobě: ano

Jednotlivá hodnotící kritéria (uvést u každého bodu známku A–F):

1) Hodnocení dodržení zadání a jeho naplnění.	A
2) Struktura práce (přítomnost kapitol podstatných pro splnění cílů práce a relevance jejich obsahu), logika výstavby kapitol.	A
3) Metodika práce.	A
4) Práce s literaturou a dodržení citačních norem.	A
5) Jazyková a pravopisná úroveň práce.	B
6) Kvalita a úroveň obrazové přílohy, včetně jejího provázání s textem.	B
7) Celkové hodnocení práce.	B
8) Slovní komentář, připomínky, náměty, otázky k obhajobě (možno rozepsat).	

Cílem práce bylo kriticky zhodnotit téma raně středověkých hradišť ve východních Čechách a shrnout informace, kterými v současné době disponujeme.

V první části práce autor hodnotí lokality, které jsou v literatuře označeny jako raně středověká hradiště. Sleduje jejich polohu, terénní konfiguraci, strukturu lokality, současný stav lokality, dějiny bádání a datování. Ke každé lokalitě je provedena diskuze a závěrečný verdikt, zda je možné tuto lokalitu za současného stavu poznání řadit k raně středověkým hradištím či ne. Záměrně stručněji jsou pojednány lokality, u kterých v průběhu 13. století proběhla transformace na města – zde jsou vynechány kapitoly věnující se dějinám bádání.

Na základě pečlivě a kriticky zpracovaného textu je přistoupeno k další části práce – kapitola 6- vyhodnocení. Zde se autor pokouší popsat vybrané aspekty raně středověkých hradišť - fortifikace, vnitřní členění a rozloha. Autor navrhuje (opět nutno zdůraznit, že na základě současného stavu poznání) časové vrstvy vzniku raně středověkých hradišť ve východních Čechách.

Raně středověká hradiště jsou lokality, které z důvodu svých centrálních funkcí mohou reagovat na politické dění ve své době. Autor se zamýšlí nad tím, zda se ve východních Čechách na hradištích

projevilo sjednocování země pražskými Přemyslovci v polovině 10. století. Sledovanou oblast se pokouší porovnat se středním Pootavím a s Poohřím.

Výsledky práce jsou neradostné. Práce poukázala na skutečnost, že v současné době jsou naše informace o raně středověkých hradištích ve východních Čechách značně torzovité. Až na drobné výjimky jsou omezené na lokality, které prošly transformací na vrcholně středověká města (tedy lokality, kde dlouhodobě a systematicky probíhají záchranné archeologické výzkumy). U většiny ostatních lokalit archeologické výzkumy, které by mohly přinést relevantní informace buď neproběhly, případně proběhly, ale dosud nebyly publikovány.

Po formální stránce je práce zdařilá, objevují se drobné překlepy, u mapy na str. 117 není uvedeno měřítko. Určitě by bylo možné lépe řešit obrazovou přílohu.

Přes drobné výhrady lze konstatovat, že jde o kvalitní práci, která může sloužit jako odrazový můstek k dalšímu výzkumu.

Práci doporučuji k obhajobě.

Otázka do diskuze – jak by autor na základě svého aktuálního vhledu do problematiky navrhoval výzkum tohoto typu lokalit v průběhu následujících let (metody, kladené otázky, kde začít atd).

18. 8. 2024, Petr Hejhal